

Het mosdiertje *Fenestrulina delicia* (Winston, Hayward & Craig, 2000) voor het eerst aangespoeld aan de Belgische kust, 29 december 2009, Lombardsijde

Floris Verhaeghe

Op het strand van Lombardsijde nam ik op 29 december een aangespoelde trechter (kokervorm) mee van een krabbenfuik. De trechter bestond uit hard plastic en was vrij dicht begroeid met zeepokken en op het eerste zicht ook enkele kolonies mosdiertjes. De binnenzijde van de trechter was glad, aan de buitenzijde was in het plastic rondom een zone van 5 cm met 7 opstaande richels aanwezig. De meeste mosdiertjes zaten aan de binnenkant van de trechter, op de buitenkant zaten ze vooral in de beschutting tussen de richels.

Thuis werd de harde plasticen koker met behulp van een ijzerzaag in lapjes van circa 10x10 cm gezaagd zodat ik ze onder de binoculair kon bekijken. Bij het verzagen vielen veel zeepokken van de plastic af, de harde plastic was echter niet direct op een andere manier klein te krijgen dus nam ik dat er maar bij.

Onmiddellijk bleek dat er heel wat meer fraaie mosdierkolonies op het plastic aangehecht zaten naast de kleine bosjes die ik al op het strand zag hangen en waarin ik later *Scrupocellaria scruposa* zou herkennen. Met behulp van 'Mosdiertjes van de zuidelijke bocht van de Noordzee' (De Blauwe, 2009) en wat goede moed probeerde ik ze op naam te brengen.

Dat lukte vrij aardig want de kolonies waren meestal nog intact, wat toeliet om bepaalde details (onder andere de avicularia) heel mooi waar te nemen. Volgende soorten kon ik zelf op naam brengen: *Conopeum reticulum*, *Microporella ciliata*, *Escharella immersa*, *Schizomavella linearis*, *Electra pilosa*, *Plagioecia patina*, *Chorizopora brongniartii*, *Disporella hispida*, *Fenestrulina delicia*, *Scrupocellaria scruposa*.

Een aantal kolonies kon ik niet direct thuiswijzen of zag ik in mijn onschuld over het hoofd. De stukken plastic werden daarop doorgespeeld aan Hans De Blauwe die bovenstaande lijst bevestigde en nog volgende soorten aan het lijstje kon toevoegen: *Tubulipora liliacea*, *Cellepora pumicosa*, *Callopora dumerilii*, *Schizomavella auriculata*.

Alle bovenstaande soorten, met uitzondering van *Fenestulina delicia* en *Schizomavella auriculata* zijn regelmatig op aangespoeld plastic te vinden aan onze kust (De Blauwe, 2009). *Schizomavella auriculata* wordt zeldzaam aangetroffen op aangespoelde objecten.

Die *Fenestulina delicia* kende ik nog van tijdens de meerdaagse in Granville (Normandië) in 2007, toen ik met een voorlopige versie van het mosdiertjesboek een kolonie op naam gebracht had. Gezien Hans toen nogal verbouwereerd reageerde nadat ik die kolonie in de vuilnisbak had gedumpt (het bleek toen pas de tweede vondst voor Europa), besloot ik deze vondst toch even bij hem te melden en te verifiëren. De determinatie was correct en het bleek op de koop toe de eerste waarneming voor de Belgische kust te zijn.

Fenestulina delicia is een exoot van onbekende herkomst die in Europa waarschijnlijk is ingevoerd met schelpdierenimport. In Europa zijn tot op heden maar een paar vindplaatsen bekend, met name in Zeeland in de Oosterschelde en in Frankrijk in Normandië en Bretagne (De Blauwe, 2009). Aan de Franse kust wordt intensief gebruik gemaakt van krabbenfuiken met als ingang het type trechter dat in Lombardsijde aangespoeld werd teruggevonden. Het is dan ook erg aannemelijk dat de *Fenestulina delicia* zich in Frankrijk op het plastic heeft gevestigd en uiteindelijk hier is gestrand. Gedurende de reis kan de kolonie wel larfjes hebben losgelaten in het water en zo bijdragen tot een verspreiding van de soort.

Met dank aan Hans De Blauwe.

Summary

First record of the bryozoan *Fenestulina delicia* (Winston, Hayward & Craig, 2000) in Belgium, washed ashore on 29 December 2009, on the plastic entrance of a crab pot. This alien of unknown origin has been found in the Netherlands and France before. (GR)

Literatuur

DE BLAUWE, H. (2008). *Fenestulina delicia* Winston, Hayward & Craig 2000, een nieuw mosdiertje (Cheilostomata, Bryozoa) in Europa. De Strandvlo, 28(4): 154-157.

DE BLAUWE, H. (2009). Mosdiertjes van de zuidelijke bocht van de Noordzee: Determinatiewerk voor België en Nederland. Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ): Oostende, Belgium. ISBN 978-90-812-9003-6. 445 pp.

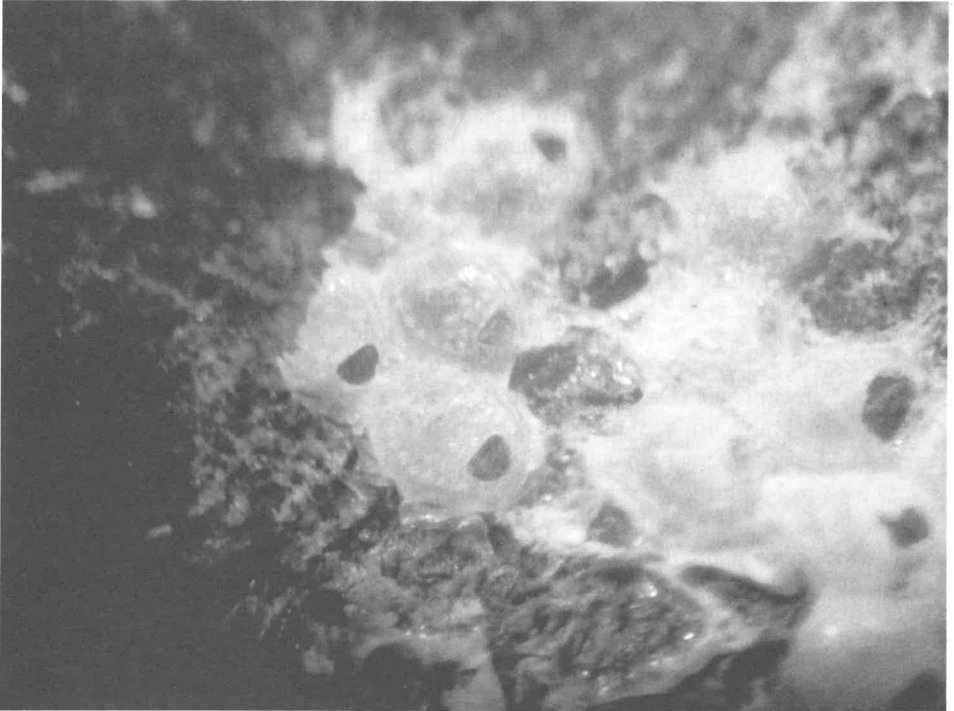

Foto: *Fenestrulina delicia*

**Torhoutstraat 124
8610 Kortemark
plattekaas@hotmail.com**